

UCHWAŁA NR XIII/104/2008 r.
Rady Gminy Białobrzegi
z dnia 18 kwietnia 2008 r.

w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Białobrzegi

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

Rada Gminy
uchwala, co następuje:

- § 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Białobrzegi stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2.1. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.
2. Nadzór nad wykonaniem uchwały zleca się Komisji ds. Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Ochrony Środowiska.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

TRAYS
Bogdan Prajs

RADA GMINY BIAŁOBRZEGI
37-114 Białobrzegi 4
woj. podkarpackie

Załącznik
do Uchwały Nr XIII/104/2008
Rady Gminy Białobrzegi
z dnia 18 kwietnia 2008 r

Plan Odnowy Miejscowości Białobrzegi

Plan Odnowy Miejscowości Białobrzegi

I. Charakterystyka miejscowości.

1. Położenie, środowisko przyrodnicze, powierzchnia, ludność.

a) Położenie.

Miejscowość Białobrzegi stanowi centrum administracyjne Gminy Białobrzegi od czasu jej utworzenia w 1973 r. Gmina Białobrzegi składa się z 6 wsi. Leży w środkowej części województwa podkarpackiego w powiecie łańcuckim. Zajmuje łączną powierzchnię 56,13 km². Ludność gminy na koniec 2006 r. liczyła 8169 osób.

Miejscowość Białobrzegi znajduje się w centrum Gminy Białobrzegi w odległości 9 km na północny-wschód od Łącuta. Białobrzegi podzielone są przepływającą rzeką Wisłok na dwie części: prawą i lewą. Centrum wsi znajduje się w Białobrzegach prawych i obejmuje obszar położony wzdłuż drogi powiatowej nr 163 Łącut - Podzwierzyniec – Białobrzegi od budynku dawnego młyna i Posterunku Policji do cmentarza o dł. około 2 km. Znajdują się tutaj: Urząd Gminy Białobrzegi, Ośrodek Zdrowia, Gminny Ośrodek Kultury i Czytelnictwa, Ochotnicza Straż Pożarna, Gminne Gospodarstwo Robót Komunalnych, Publiczne Gimnazjum (jedyne w gminie) Zespół Szkół (szkoła podstawowa i przedszkole), pełnowymiarowa hala sportowa, boisko wielofunkcyjne, boisko sportowe, kościół parafialny i cmentarz. Ponadto na tym terenie zlokalizowanych jest wiele podmiotów sektora prywatnego: bank spółdzielczy, piekarnia, bar, sklepy (spożywcze, odzieżowy i przemysłowy), składy materiałów budowlanych, opałowych i nawozów oraz stacja paliw.

Wieś Białobrzegi graniczy z następującymi miejscowościami: od północy z Żołynią (Gmina Żołyńia), od zachodu z Smolarzynami (Gmina Żołyńia), Wołą Dalszą i Dębiną (Gmina Białobrzegi), od południa z Kosiną (Gmina Łącut) i od północy z Korniaktowem Północnym i Korniaktowem Południowym (Gmina Białobrzegi).

Białobrzegi znajdują się w paśmie oddziaływania wzmożonej aktywności gospodarczej związanej z głównym kierunkiem komunikacyjnym o znaczeniu krajowym i europejskim z zachodu na wschód. Położone są w sąsiedztwie linii kolejowej Medyka – Kraków (około 4 km od najbliższej stacji kolejowej do centrum wsi). Rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych oraz linie autobusowe umożliwiają dobre połączenia komunikacyjne

z okolicznymi miastami, tj. Łańcutem, Leżajskiem, Przeworskiem oraz Rzeszowem. Plan budowy autostrady przewiduje jej przebieg przez lewą część wsi Białobrzegi.

b) Środowisko przyrodnicze.

Położenie geograficzne wsi na pograniczu dwóch odmiennych subregionów: Kotliny Sandomierskiej i Przedgórze Karpackiego powoduje dużą zmienność klimatu, który w dużej mierze kształtowany jest przez warunki lokalne, takie jak: poziom zalesienia, czy wilgotność gruntu. Średnia, wieloletnia suma opadów na terenie białobrzesckiej gminy nie przekracza 700 mm rocznie, co w połączeniu ze stosunkowo wysoką wartością średniej, rocznej temperatury (+ 8 °C) stwarza dogodne warunki do produkcji rolniczej. Białobrzesckie okolice (lewa strona) porastają rozległe kompleksy leśne obfitujące w runo leśne i zwierzynę łowną.

c) Powierzchnia.

Wieś Białobrzegi zajmuje powierzchnię 1548 ha. Ma charakter rolniczy, szczególnie po jej lewej stronie. Struktura gruntów przedstawia się następująco:

Pow. ogółem w ha	Użytki rolne							Lasy	Wody	Drogi	Siedliska	Użytki ekol.	Nieuzyski
	I	II	III	IV	V	VI	Razem użytki rolne						
1548	1	158	475	239	245	29	1147	227	42	45	81	0	6

d) Ludność.

Pod względem zaludnienia wieś Białobrzegi należy do miejscowości o średniej liczbie mieszkańców. Notuje się nadal dodatni przyrost naturalny. W ostatnich latach daje się również zauważyć proces migracji na jej teren, który dotyczy w większości osób starszych (emerytów) z dużych miast. Pojawiają się również niekiedy, co optymistycznie nastawia na przyszłość, ludzie młodzi, pracujący w ośrodkach miejskich, którzy jednak chcą mieszkać na wsi. Warunki przyrodnicze, dostępność komunikacyjna, poprawiające się warunki życia dzięki stałej rozbudowie lub modernizacji infrastruktury (kanalizacja, wodociągi, gaz, energia elektryczna) oraz ułatwienia administracyjne (szybkość i sprawność działania administracji gminnej, posiadanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dot. części określonego w pkt 1 opracowania centrum wsi) przyciągają coraz większą ilość tego typu osób zainteresowanych osiedlaniem się na tych terenach.

Niestety, daje się zauważyć również odpływ niektórych dotychczasowych mieszkańców, najczęściej tych młodszych i wykształconych, którzy po zakończeniu nauki na studiach wyższych w poszukiwaniu pracy wyjeżdżają poza granice kraju lub w inne regiony Polski. Wyzwaniem dla lokalnej społeczności staje się kwestia, jak zatrzymać te osoby, a przynajmniej jak ograniczyć skalę tego negatywnego zjawiska.

Liczba ludności Białobrzegów w poszczególnych latach.

Rodzaj danych	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Liczba mieszkańców ogółem	2290	2309	2317	2315	2320	2334	2342
Urodzenia	26	31	26	35	24	35	27
Zgony	23	22	18	19	25	18	22
Zameldowania	125	47	58	55	57	50	50
Wymeldowania	13	22	15	21	13	20	20

Struktura ludności wg kryterium płci i wieku (stan na dzień 31.05.2007 r.).

L.p.	Płeć	Liczba osób ogółem	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
1.	Kobiety	1207	585	652	244
2.	Mężczyźni	1131		733	124
3.	Razem	2338		1385	368

2. Rys historyczny miejscowości.

Pierwsze wzmianki o wsi Białobrzegi pojawiły się już w 1390 roku. Niemniej jednak ślady osadnictwa na tym terenie pochodzą już z okresu mezolitycznego (8 - 5 tys. lat p.n.e.). Nazwa wsi pochodzi od dwóch członów: białe i brzegi i najprawdopodobniej wzięła się od piaszczystych (białych) brzegów Wisłoka lub od wysokich białych osik porastających brzeg rzeki. Istnieje również wersja, że nazwa wsi pochodzi od rodu Białobrzeskich, którzy mogli być pierwszymi właścicielami osady. Dzieje Białobrzegów zawsze były związane z losami dziedziców zasiadających na łańcuckim zamku, będących jednocześnie zarządcami podłańcuckich wsi. Pierwszym właścicielem Białobrzegów był Jan Gołuchowski (herbu Leliwa), pochodzący z Gołuchowa koło Wiślicy. Człowiek ów wspólnie ze swymi synami: Janem, Rafałem, Mikołajem i Jakubem brał udział w kolonizacji Rusi Halickiej - obszaru który w II połowie XV wieku znalazł się ostatecznie w sferze polskich wpływów. Na początku XVI wieku w bliżej nieznanych okolicznościach białobrzaska wieś przeszła w posiadanie Ottona i Anny Pileckich. Po śmierci Anny w 1532 r. Białobrzegi przejął jej syn Mikołaj Ottonowicz, który w 1544 r. przekazał osadę w ręce swego potomka, Krzysztofa Pileckiego. Latem 1584 r. Białobrzegi i okoliczne wioski, jako zastaw długów, przeszły w posiadanie Konstantego Korniaкта właściciela Korniaktowa. Około 1586 r. nowym właścicielem Białobrzegów stał się tzw. "Diabeł Łańcucki", czyli Stanisław Stadnicki. Był to sławny awanturnik i grabieżca. W końcu po latach zmagania zginął z rąk swych wrogów. W roku 1629 Białobrzegi przeszły w ręce pana łańcuckiego, Stanisława Lubomirskiego. Był on dobrym i zapobiegliwym gospodarzem. To dzięki jego działaniom w 1641 r. Łańcut oparł

się szwedzkiemu oblężeniu. Także za panowania Lubomirskiego powstał białobrzegi dwór. Po śmierci Stanisława, właścicielem został jego syn Jerzy Sebastian Lubomirski (1616-1667). W roku 1699 okolice Łańcuta przypadły Stanisławowi Herakliuszowi Lubomirskiemu. Na początku XVIII w. Łańcut i okolice były penetrowane przez wojska saskie, szwedzkie, rosyjskie oraz polskie oddziały królewskie i konfederackie. W tych czasach właścicielem Białobrzegów stał się Wacław Rzewuski. Kolejnymi dziedzicami łańcuckich dóbr byli: Franciszek, Teodor, Kacper i Stanisław Lubomirscy. W latach 1736-1816 okolicami Łańcuta zarządzała żona Stanisława - ks. Elżbieta Izabela Czartoryska. Następnym właścicielem okolicy był Alfred Potocki. Następcą Alfreda był Alfred II Potocki, Później Roman Potocki, a tuż przed samą II wojną światową Alfred III Potocki. W 1918 r. po odzyskaniu przez Polskę niepodległości miejscowość Białobrzegi weszła w skład Gminy Kosina w powiecie łańcuckim w województwie lwowskim. Kolejną istotną datą w historii Białobrzegów był rok 1973, kiedy stały się one siedzibą utworzonej po raz pierwszy Gminy Białobrzegi.

3. Infrastruktura.

a) Infrastruktura drogowa.

Układ komunikacyjny na terenie miejscowości Białobrzegi składa się obecnie z następujących elementów:

- Most stalowo-betonowy w Białobrzegach łączący części wsi lewą i prawą w ciągu drogi powiatowej nr 1 515 R Żołynia-Kosina. Spełnia on bardzo ważną rolę dla całej Gminy Białobrzegi oraz ogólnie dla ruchu z północnej strony (Żołynia, Leżajsk) w kierunku drogi międzynarodowej A-4.
- Sieć dróg powiatowych.

Sieć dróg powiatowych na terenie wsi jest bardzo dobrze rozwinięta i znajduje się w dobrym stanie technicznym. Zapewnia ona dogodne połączenia komunikacyjne z sąsiednimi miejscowościami i ośrodkami miejskimi: Łańcut, Leżajsk, Przeworsk. Podstawową wadą tego elementu infrastruktury jest brak publicznych miejsc parkingowych i chodników. Zważywszy na coraz większe natężenie samochodowego ruchu osobowego i towarowego, braki w tych dziedzinach wpływają na zahamowanie płynności ruchu drogowego i zwiększenie poziomu zagrożenia dla jego uczestników, w szczególności pieszych i rowerzystów.

Drogi powiatowe we wsi Białobrzegi		
Numer	Nazwa	Długość na terenie wsi Białobrzegi
1 275 R	Czarna-Białobrzegi-Laszczyny	4,5 km
1 515 R	Żołyńia-Kosina	4,5 km
1 518 R	Korniaków Południowy-Budy Łańcuckie	0,6 km
1 519 R	Łańcut-Podzwierzyniec-Białobrzegi	2,8 km
1 523 R	Białobrzegi-Kosina	1,6 km
RAZEM		14,00 km

- Sieć dróg gminnych.

Na terenie wsi Białobrzegi istnieje również stosunkowo dobry system dróg gminnych. W znacznej części, zwłaszcza przy skupiskach domostw posiadają one nawierzchnię asfaltową. Pozostałe są utwardzane kamieniem. Głównym celem do realizacji w tym zakresie byłoby wykonanie nawierzchni asfaltowych na pozostałych drogach, jeszcze jej nie posiadających. W szczególności chodzi tu o drogę 1 0 9772 R Białobrzegi Górne, która ciągnie się wzdłuż terenów o stosunkowo gęstym zaludnieniu i które w przyszłości będą dostępne również dla prowadzenia działalności gospodarczej. Przewiduje się ponadto uzupełnianie sieci dróg o nowe odcinki, zwłaszcza na terenach przeznaczonych w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego dot. Centrum Wsi Białobrzegi o pow. 69,30 ha pod zabudowę mieszkaniową i pod działalność gospodarczą o różnym charakterze: produkcyjną, magazynową, usługową. Działania te należy dokonywać w celu zachęcenia potencjalnych inwestorów do lokowania swego kapitału na terenie Białobrzegów poprzez zapewnienie dogodnych warunków infrastrukturalnych.

Drogi gminne we wsi Białobrzegi			
Numer	Nazwa	Długość dróg na terenie wsi Białobrzegi	Długość dróg utwardzonych (asfalt) na terenie wsi Białobrzegi
1 0 9754 R	Białobrzegi-Baranie Miasto	1,8 km	0,9 km
1 0 9756 R	Białobrzegi-Podłącze	1,3 km	1,3 km
1 0 9757 R	Białobrzegi-Podemłyńie	0,5 km	0,5 km
1 0 9758 R	Białobrzegi-Cegielnia	1,4 km	1,4 km
1 0 9759 R	Białobrzegi-Zalesie	0,6 km	0,0 km
1 0 9761 R	Białobrzegi-Zmysłówka	2,6 km	0,4 km
1 0 9762 R	Białobrzegi-Podlesie	1,0 km	0,6 km
1 0 9763 R	Białobrzegi-Dębno	0,8 km	0,8 km
1 0 9772 R	Białobrzegi Górne	2,9 km	0,0 km
RAZEM		12,9 km	5,9 km

Istotną zaletą Białobrzegów w aspekcie komunikacyjnym jest to, iż leżą one w bliskich odległościach od linii kolejowej Kraków-Medyka (około 4 km od najbliższej stacji kolejowej

w Kosinie do centrum wsi), drogi międzynarodowej A-4 (około 5 km) i drogi wojewódzkiej nr 877 Leżajsk-Dynów (około 6 km).

b) Infrastruktura wodno-ściekowa.

- Sieć wodociągowa.

Miejscowość Białobrzegi jest w całości objęta siecią wodociągową. Na jej terenie znajduje się jedno z dwóch ujęć wody podziemnej zaopatrującej Gminę Białobrzegi. Ujęcie to składa się z 4 studni głębinowych i stacji uzdatniania wody o technologii tradycyjnej i znajduje się w prawej części Białobrzegów. Lewa część zaopatrywana jest w wodę pochodzącą z drugiego znajdującego się na terenie Gminy Białobrzegi ujęcia wody w Korniaktowie Północnym. W Białobrzegach znajduje się również połączenie obu sieci, które wykonano w 2004 r. Istnieje możliwość podpięcia każdego budynku do sieci w dowolnym miejscu wsi.

- Sieć kanalizacyjna.

Zaopatrzenie w kanalizację w wyraźny sposób różnicuje część prawą od lewej wsi Białobrzegów. Prawa część jest już skanalizowana ze względu na to, iż plan rozbudowy sieci na terenie Gminy Białobrzegi uwarunkowany jest położeniem oczyszczalni ścieków. Oczyszczalnia znajduje się w Woli Dalszej, miejscowości, która jest położona po prawej stronie Wisłoka. W związku z tym, kanalizacja musi być budowana najpierw po prawej stronie, a w drugie kolejności po lewej stronie Wisłoka. W Białobrzegach planuje się dokonać spięcia obu sieci prawobrzeżnej i lewobrzeżnej umożliwiające przetrzucanie ścieków z lewej strony do oczyszczalni w Woli Dalszej. Rozpoczęcie prac mających na celu budowę sieci kanalizacyjnej w lewobrzeżnej części Gminy Białobrzegi, a więc tym samym w lewej części wsi Białobrzegi jest przewidywane w latach 2008-2010. W dotychczas skanalizowanej prawej części Białobrzegów istnieje możliwość włączenia do sieci każdego budynku.

Dane na dzień 31.12.2006 r.

Wodociągi			Kanalizacja		
Długość	Liczba przyłączonych	% mieszkańców	Długość	Liczba przyłączonych	% mieszkańców
22,8 km	512	78,05 %	22,2 km	287	43,55 %

c) Infrastruktura gazowa, energetyczna i telekomunikacyjna.

- Sieć elektroenergetyczna pokrywa cały obszar miejscowości. W ostatnich latach została zmodernizowana w celu zapewnienia większej niezawodności i wyższej jakości systemu.

- Sieć gazowa jest dobrze rozwinięta i stwarza możliwość podłączenia w każdym miejscu wsi.
- Sieć telefonii stacjonarnej również pokrywa cały obszar wioski. Jej znaczenie maleje w związku z gwałtownym rozwojem sieci telefonii komórkowej. Ponadto wieś Białobrzegi posiada również dostęp do internetu drogą radiową na całym swym obszarze, a w prawej części dodatkowo istnieje możliwość uzyskania stałego łącza.

4. Gospodarka.

Mimo, że wieś Białobrzegi jest w zasadzie miejscowością rolniczą, to jednak wyłącznie z rolnictwa utrzymuje się bardzo nieznaczny odsetek mieszkańców. Mieszkańcy Białobrzegów miejsce zatrudnienia znajdują głównie w zakładach w Rzeszowie i Łąncucie. Do 2006 r. w związku z upadłościami i procesami restrukturyzacyjnymi, przez które przechodziła większość tych zakładów liczba bezrobotnych stale rosła. W szczególności problem ten dotyczył osoby w wieku przedemerytalnym i kobiety. Od 2006 r. tendencja ta została zahamowana w związku z obserwowanym rozwojem gospodarczym i migracją zarobkową na zachód Europy. Jakkolwiek obecnie poziom bezrobocia się zmniejsza, nadal istnieje problem z kwalifikacjami pracowników. W związku z tym należy podjąć pilne działania mające na celu przekwalifikowanie lub wykwalifikowanie osób bezrobotnych, pracujących dotychczas w rolnictwie oraz niewykwalifikowanych w kierunku wyposażeń ich w umiejętności lub uprawnienia deficytowe na rynku pracy. Szczególnie zasięgiem tych działań powinny być objęte kobiety i osoby w wieku przedemerytalnym.

a) Działalność gospodarcza.

Większość z przedsiębiorstw wpisanych do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy Białobrzegi to jednoosobowe, małe firmy zajmujące się w głównej mierze usługami, handlem i drobną produkcją.

Lata	Wieś Białobrzegi							Gmina Białobrzegi							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Firmy założ.	13	17	8	6	8	6	5	45	69	40	28	39	31	38	
Firmy wykr.	10	8	7	3	17	9	9	35	42	27	20	53	53	41	
Łączna liczba firm aktualnie prowadzonych – stan na dzień 31.12.2006 r.							57	Łączna liczba firm aktualnie prowadzonych – stan na dzień 31.12.2006 r.							230

Ponadto na terenie Białobrzegów funkcjonują podmioty, które ze względu na formy prawne swej działalności nie są ujęte w ewidencji działalności gospodarczej. Należą do nich:

- Spółdzielnia Kółek Rolniczych, która administruje targowiskiem odbywającym się w tygodniowych odstępach, w każdy piątek,
- Gmina Spółdzielnia „S.Ch.” w Białobrzegach posiadająca sklepy, magazyny i piekarnię.
- Bank Spółdzielczy w Łańcucie posiada swój oddział w Białobrzegach, który zapewnia obsługę bankową rolnikom i drobnym przedsiębiorcom z całej gminy.
- Znajduje się tutaj również jeden duży sklep wchodzący w skład sieci Delikatesy Centrum.

Poważnym atutem wsi Białobrzegi w przyciąganiu inwestycji sektora prywatnego jest posiadania uchwalonego przez Radę Gminy Białobrzegi Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego obejmującego obszar 69,30 ha, leżący w centrum wsi. Posiadanie planu stanowi istotną zachętę dla nowych inwestorów, ponieważ zdecydowanie ułatwia pokonywanie różnych barier administracyjnych związanych z procesem inwestycyjnym.

b) Rolnictwo.

Na terenie wsi Białobrzegi istnieje zaledwie jedno gospodarstwo, które zajmuje obszar powyżej 10 ha. Pozostałe istniejące prowadzą działalność wyłącznie w celu zaspokojenia własnych potrzeb. Rozdrobnienie gruntów, nadal jeszcze słaba mechanizacja skutkują niewielką efektywnością ekonomiczną prowadzonej produkcji rolnej. W związku z tym w ostatnich latach znacznie zmniejszyła się liczba gospodarstw rolnych.

Przyszłością dla rolnictwa w Białobrzegach zwłaszcza w jej lewej części może stać się produkcja zdrowej żywności (uprawy ekologiczne, ogrodnicze i specjalistyczne) i rozwój agroturystyki. Ponadto tereny zalewowe doliny Wisłoka mogłyby stanowić dobre podłoże od uprawy roślin energetycznych.

5. Ochrona zdrowia, oświata, kultura, sport i organizacje społeczne.

a) Ochrona zdrowia.

Na terenie centrum wsi Białobrzegi znajduje się Ośrodek Zdrowia, w którym mieści się gabinet lekarski, gabinet stomatologiczny i gabinet pielęgniarek środowiskowych. Łącznie, pracuje tam 1 lekarz, 1 stomatolog i 3 pielęgniarki. Ponadto w budynku ośrodka zlokalizowana jest również apteka. Opieka zdrowotna na terenie wsi zapewnia podstawowe usługi medyczne.